

Αγορά εργασίας στην Ελλάδα

Δάφνη Νικολίτσα

Υλικό από το κεφάλαιο:

Το Θεσμικό Πλαίσιο και η Μεταρρύθμιση της Αγοράς Εργασίας στην Ελλάδα

Λυμπεράκη (Πάντειος), Μεγήρ (Yale), Νικολίτσα (Πανεπιστήμιο Κρήτης)

Βασικά μηνύματα (1)

- Η υπερβολική ρύθμιση της αγοράς εργασίας:
 - επηρεάζει αρνητικά τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την παραγωγικότητα και αυξάνει το κόστος απασχόλησης
 - τροφοδοτεί την επέκταση της άτυπης αγοράς εργασίας
- Έρευνες έχουν δείξει ότι μεταρρυθμίσεις απελευθέρωσης της αγοράς εργασίας οδήγησαν σε αύξηση της απασχόλησης

Βασικά μηνύματα (2)

- Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα ήταν υπερβολικά διοικητικά ρυθμισμένη:
 - Αυστηρότερη, σε σύγκριση με ανεπτυγμένες οικονομίες, νομοθεσία προστασίας των απασχολούμενων
 - Οι μισθοί διαπραγματεύονταν σε πολλαπλά επίπεδα
 - Η υποστήριξη των ανέργων ήταν περιορισμένη
 - Το μη μισθολογικό κόστος ήταν υψηλό

Βασικά μηνύματα (3)

- Η έκταση των ρυθμίσεων είχε ως συνέπεια φτωχές επιδόσεις στην οικονομία
- Προστασία των ήδη απασχολουμένων σε βάρος των ανέργων και των νέων.
- Από το 2010 έχουν γίνει σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας
- Παραμένουν περιθώρια βελτίωσης της αγοράς μέσω περιορισμού των ρυθμίσεων στις αγορές

Ποσοστά συμμετοχής και ανεργίας

	Ελλάδα 2007	ΟΟΣΑ 2007	Ελλάδα 2016	ΟΟΣΑ 2016
Άτομα 15-64 ετών				
% συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	67,0	70,5	68,2	71,7
% ανεργίας	8,4	5,8	23,7	6,5
Νέοι 15-24 ετών				
% συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	31,1	49,0	24,6	47,2
% ανεργίας	22,9	12,0	47,3	12,9

Χαρακτηριστικά απασχόλησης & ανεργίας

	Ελλάδα 2007	ΟΟΣΑ 2007	Ελλάδα 2016	ΟΟΣΑ 2016
Απασχόληση				
<u>% αυτοαπασχολούμενων</u>	35,5	16,1	35,2	16,1
Κινητικότητα				
% μακροχρόνια ανέργων	50,0	28,6	71,2	35,2
<u>(Προσλήψεις+Αποχωρήσεις)</u> Απασχολούμενοι	26,3	37,0		

Θεσμικά χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας (1)

	Ελλάδα (Πριν/ Μετά)	Γερμανία
Παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας		
Αποζημιώσεις απόλυσης	11 μηνιαίοι μισθοί/ 7 μηνιαίοι μισθοί	7,5 μηνιαίοι μισθοί
Έγκριση από τον Υπουργό για τις ομαδικές απολύσεις	Ναι/ Όχι	Όχι

Θεσμικά χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας (2)

	Ελλάδα	Γερμανία
Ευελξία ωραρίου απασχόλησης	Διοικητικά καθορισμένη	Συμφωνείται σε επιχειρησιακό επίπεδο
Προστασία των ανέργων		
Επίδομα ανεργίας (% του μέσου μισθού)	33%	64%
Φορολογική σφήνα	42,6% / 38,3%	36,8% / 34,0%

Βασική Αρχή – Αγορά εργασίας

- Οι επιχειρήσεις να δρουν σε ένα δυναμικό και ελεύθερο περιβάλλον για να δημιουργούν θέσεις εργασίας και να αναπτύσσονται με εξαγωγές
- Η κοινωνική πολιτική να εξασκείται από το κράτος

Προτάσεις

Προς την κατεύθυνση αυτή προτείνεται:

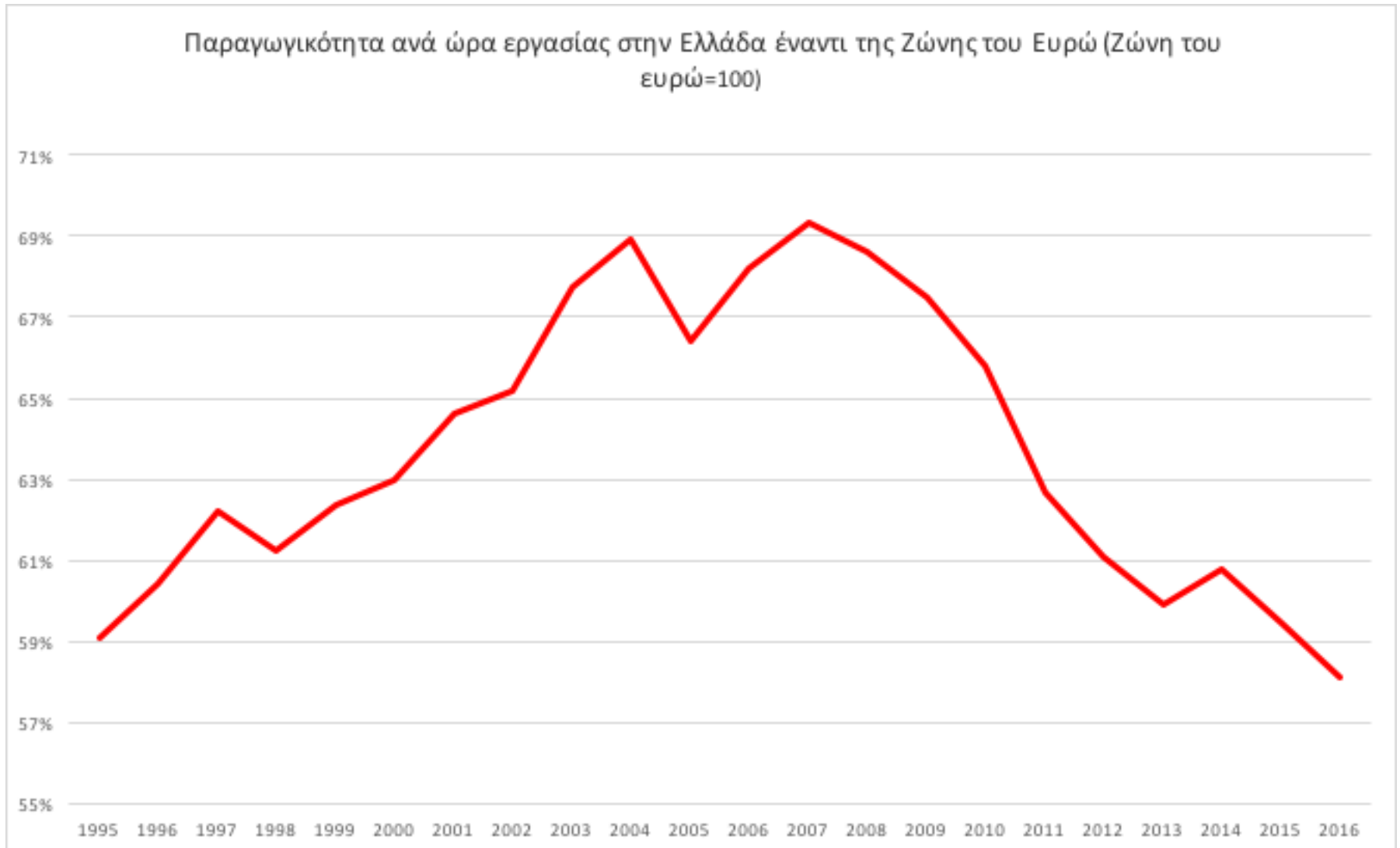
- Κατάργηση διοικητικών περιορισμών στις ώρες εργασίας
- Μη επαναφορά της επεκτασιμότητας των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων και της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης

Προτάσεις - Κοινωνική Προστασία

- Ελάχιστος μισθός να καθορίζεται από ανεξάρτητη επιτροπή ειδικών με αντιπροσώπευση απασχολούμενων και επιχειρήσεων
- Μέτρα προστασίας του επιπέδου διαβίωσης των ανέργων και επανένταξης τους στην αγορά εργασίας
- Σχεδιασμός κοινωνικής πρόνοιας με προστασία για τους χαμηλόμισθους με κρατική επιδότηση (αρνητικός φορολογικός συτελεστής)

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας

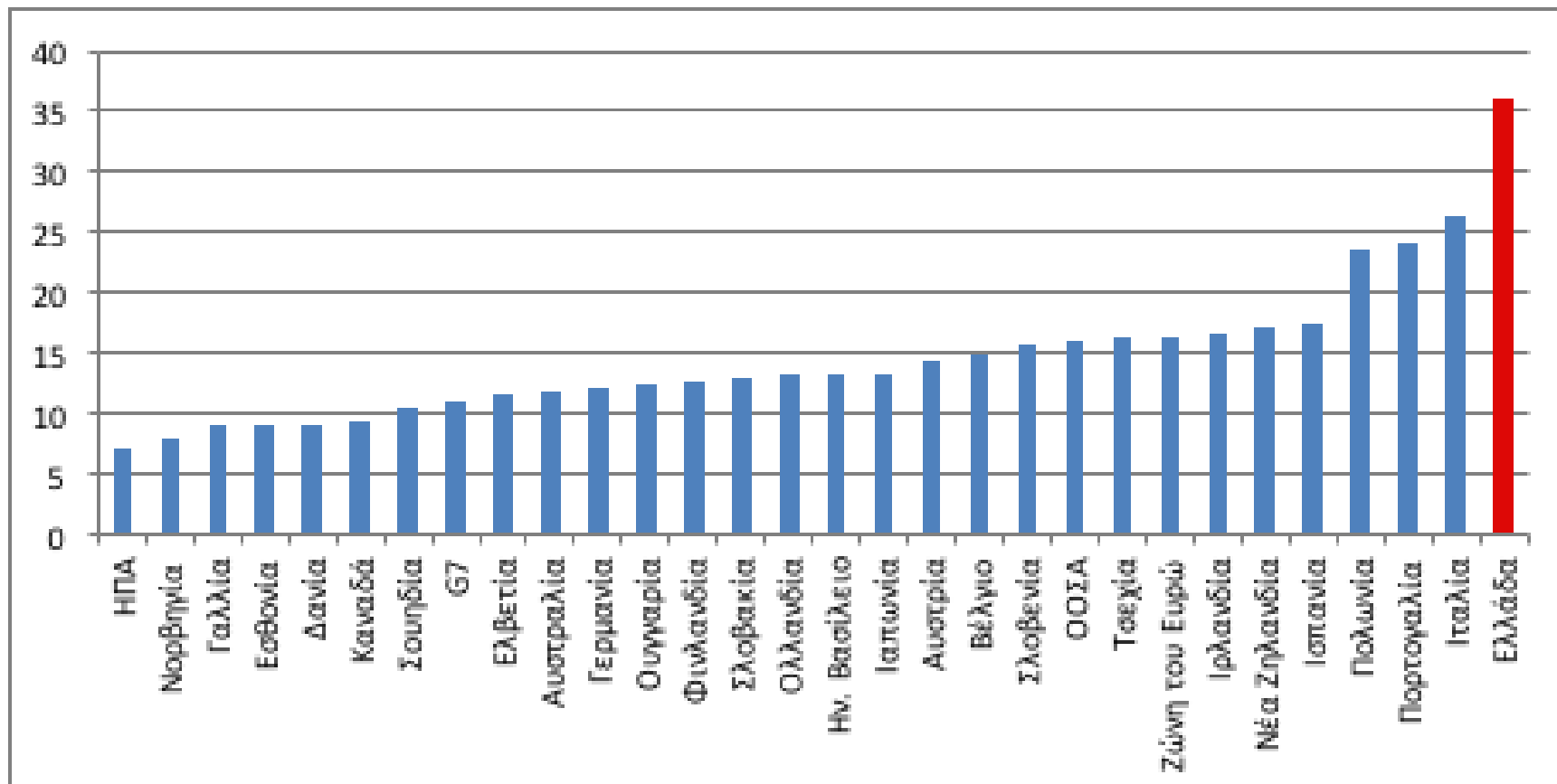
Εξελίξεις στην παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας

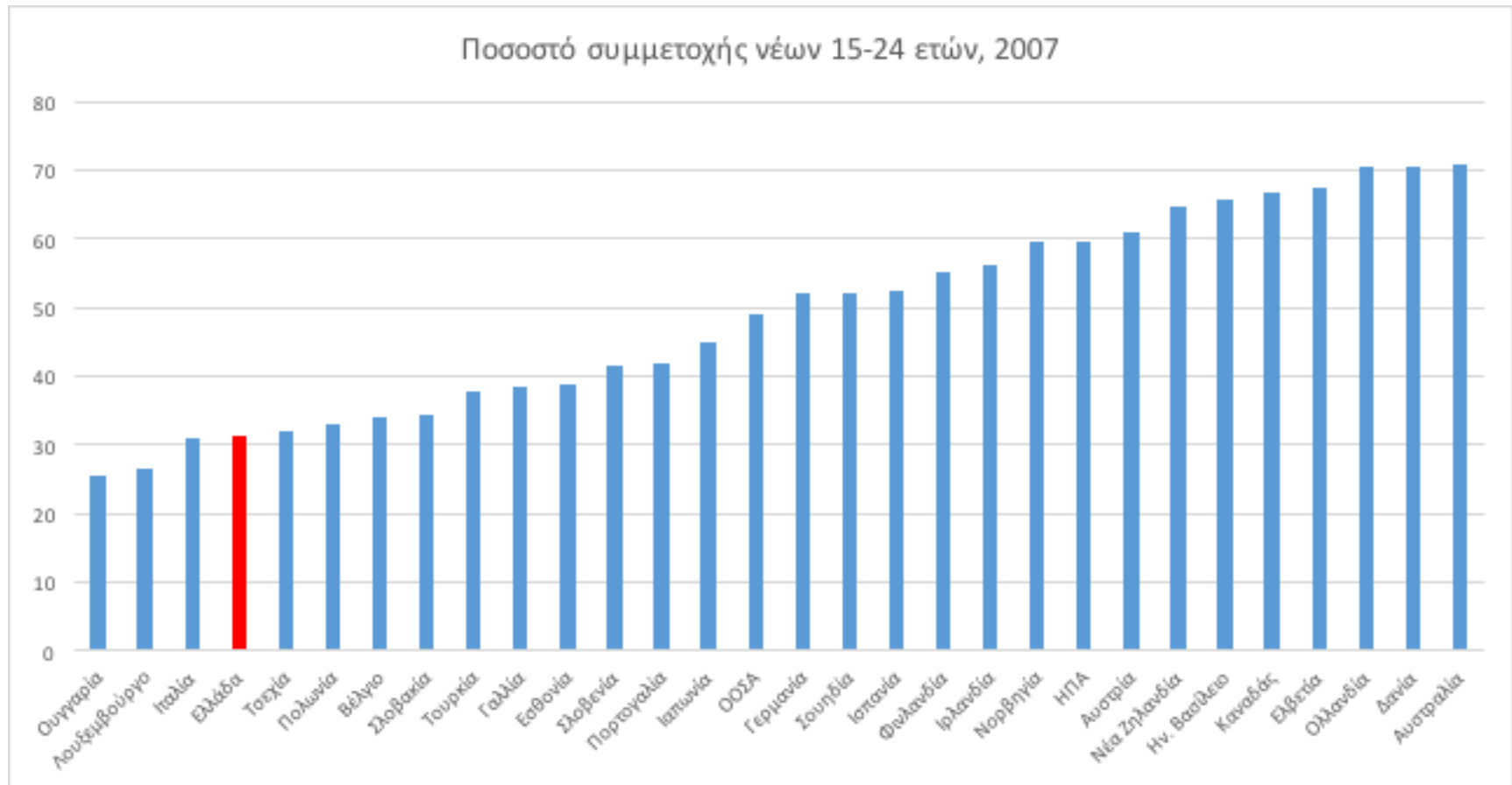
Αποτελέσματα ερευνών για τις επιπτώσεις των μέτρων προστασίας των απασχολούμενων

Ερευνητές	Χώρα εφαρμογής	Αποτελέσματα
Acemoglu & Angrist (2001)	ΗΠΑ	Μέτρα για προστασία ΑΜΕΑ οδήγησαν σε χαμηλότερα % απασχόλησης ΑΜΕΑ
Kugler & Saint-Paul (2004)	ΗΠΑ	Προστασία απασχολούμενων οδηγεί σε χαμηλότερα ποσοστά πρόσληψης ανέργων
Heckman & Pages (2004)	Χώρες της Λατινικής Αμερικής	Μέτρα για προστασία αύξησαν την ανεργία και την ανισότητα
Kugler (2004)	Κολομβία	Μεταρρύθμιση αύξησε την κινητικότητα και την επέκτεινε την νόμιμη αγορά εργασίας

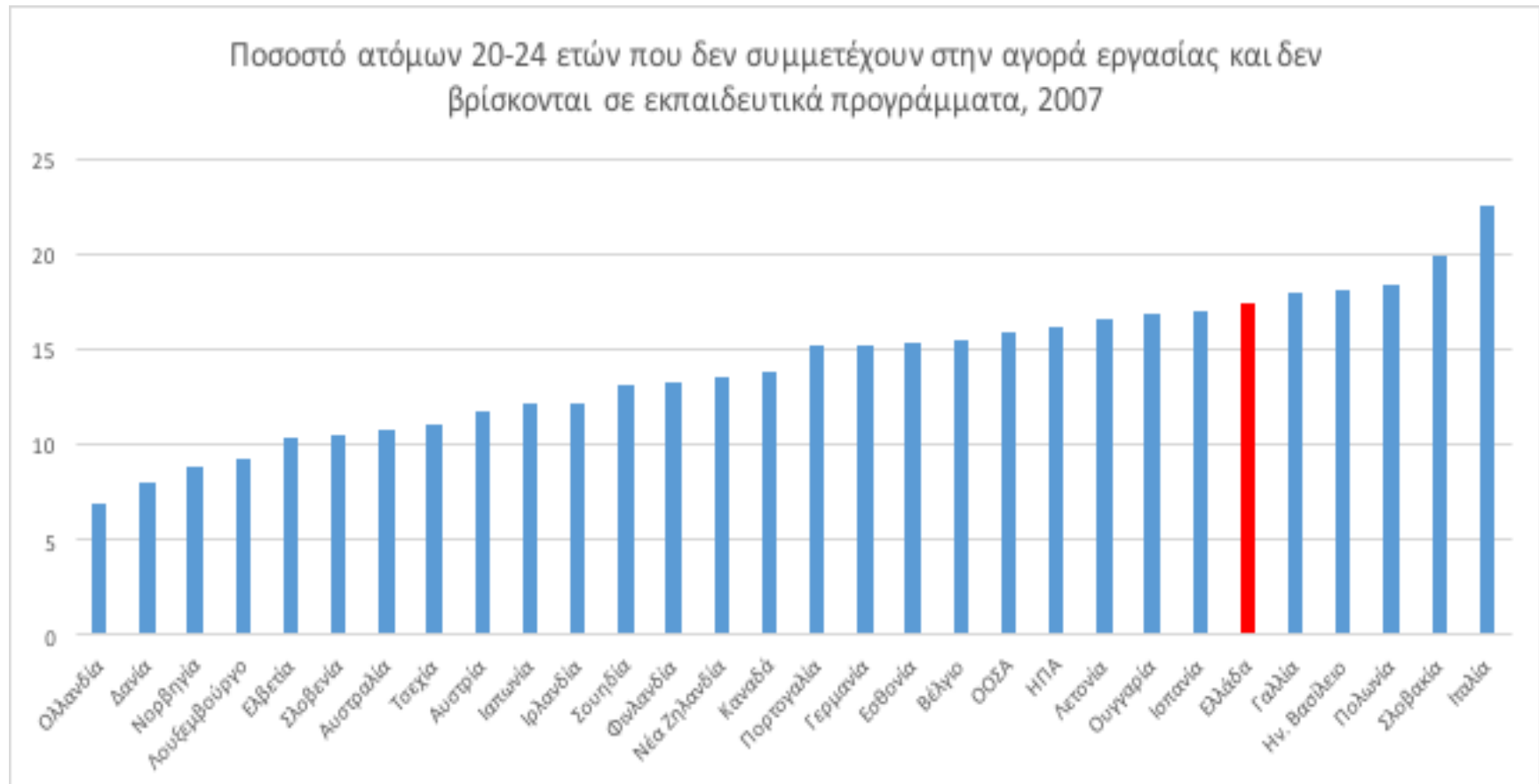
Ποσοστό αυτοαπασχολούμενων σε χώρες του ΟΟΣΑ

Ποσοστό συμμετοχής νέων 15-24 ετών

Ποσοστό ατόμων 20-24 ετών που δεν συμμετέχουν ούτε στην αγορά εργασίας ούτε στην εκπαιδευτική διαδικασία

Ποσοστά συμμετοχής και ανεργίας

	Ελλάδα 2007	ΟΟΣΑ 2007	Ελλάδα 2016	ΟΟΣΑ 2016
Άτομα 15-64 ετών				
% συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	67,0	70,5	68,2	71,7
% ανεργίας	8,4	5,8	23,7	6,5
Νέοι 15-24 ετών				
% συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	31,1	49,0	24,6	47,2
% ανεργίας	22,9	12,0	47,3	12,9
Άτομα ηλικίας 55-64 ετών				
% συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	43,9	55,7	44,9	62,1
% ανεργίας	3,4	4,0	19,2	4,6
Γυναίκες 25-54 ετών				
% συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	69,1	70,1	77,7	72,6
% ανεργίας	12,0	5,3	28,1	6,1